«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ' 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι» (Ἰωάν. Ϛ' 63).

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΕ'. — Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰανουαρίου 1935 — Ἀριθ. 1173

ΜΗ ΕΙΣΑΙ ΕΥΚΟΛΟΣ ΕΙΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

Μάθε νὰ ὑπόσχεσαι ὀλίγα καὶ νὰ πραγματοποιῇς πολλά. Τὸ νὰ εἶσαι εὔκολος εἰς ὑποσχέσεις, ἀποδεικνύει κάποιαν ἐπιπολαιότητα, ἡ ὁποία πολὺ γρήγορα θὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ καὶ θὰ σὲ ἐκθέσῃ εἰς ἐπικρίσεις. Εἶνε πολὺ προτιμότερον νὰ μὴ ἐνθαρρύνῃς τὸν ἄλλον μὲ πλουσίας ὑποσχέσεις καὶ διὰ τῶν πραγμάτων ὕστερον νὰ τοῦ δώσῃς ὅ,τι σοῦ ἐζήτει, ὥστε νὰ τοῦ ἔλθῃ σχεδὸν ἀνελπίστως αὐτό, ποὺ ἤθελεν. Ἡ τακτικὴ αὐτὴ ἀναμφιβόλως θὰ σὲ ἐξυψώσῃ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν φίλων σου καὶ τῶν γνωστῶν σου καὶ θὰ σὲ ἐπιβάλῃ μεταξὺ αὐτῶν ὡς ἄνθρωπον σοβαρόν, συνετόν, μετρημένον καὶ συνεπῆ. Ἐνῷ τὸ νὰ εἶσαι εὔκολος εἰς ὑποσχέσεις, χωρὶς νὰ λογαριάζῃς ἐὰν θὰ εἰμπορέσῃς νὰ ἐκτελέσῃς αὐτάς, ἐνδέχεται μὲν νὰ σὲ καθιστᾷ πρὸς στιγμὴν εὐχάριστον εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν σὲ εἰξεύρουν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ὅταν θὰ διαψευσθῇς ὑπὸ τῶν πραγμάτων, θὰ γίνῃς ὄχι ἁπλῶς δυσάρεστος, ἀλλὰ καὶ μισητὸς καὶ ἄξιος περιφρονήσεως εἰς αὐτούς.

Ἄκουσε ἐν προκειμένῳ, τί σοῦ λέγει ὁ Θεὸς διὰ τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος. «Ὥσπερ ἄνεμοι καὶ νέφη καὶ ὑετοὶ ἐπιφανέστατα, οὕτως ὁ καυχώμενος ἐπὶ δόσει ψευδεῖ» (Παροιμ. κε' 14). Μὲ ἄλλας λέξεις ἡ ψεύτικη ὑπόσχεσις δὲν εἰμπορεῖ νὰ κρυβῇ. Εἰμπορεῖ νὰ κρυβῇ ὁ ἄνεμος, ὅταν μάλιστα φυσᾷ δυνατά; Εἶνε δυνατὸν νὰ κρυβοῦν τὰ σύννεφα, ποὺ σκεπάζουν τὸν θόλον τοῦ οὐρανοῦ, ἢ ἡ βροχή, ποὺ πίπτει κατὰ σταγόνας καὶ ποτίζει τὸ πρόσωπον τῆς γῆς; Ἄλλο τόσον εἰμπορεῖ νὰ κρυβῇ καὶ ἐκεῖνος, ποὺ ἀφίνει τὴν γλῶσσάν του νὰ ὑποσχεθῇ ὅσα φθάσῃ, χωρὶς νὰ θεωρῇ καὶ τὸν ἑαυτόν του δεσμευμένον, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ἔπειτα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὑπεσχέθη.

Τὸ νὰ ὑποσχεθῇς βέβαια δὲν παρουσιάζεται δύσκολον, ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ εἴπῃς μόνον λόγια. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ ὥρα τῆς ἐκτελέσεως. Ὅ,τι ὑπεσχέθης, ἔχεις ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸ ἐκτελέσῃς. Δὲν θὰ τὸ ἐκτελέσῃς; Πολὺ δικαίως ὁ ἄλλος θὰ σοῦ παραπονεθῇ. Τί θὰ κάμῃς τότε; Θὰ εὑρεθῇς εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπινοήσῃς διαφόρους δικαιολογίας. Δηλαδὴ θὰ προσθέσῃς εἰς τὸ ἓν ψεῦδος ἄλλο ψεῦδος. Καὶ σήμερον μὲν θ' ἀποφεύγῃς νὰ συναντήσῃς ἐκεῖνον, ποὺ ἐγέλασες μὲ τὴν ψευδῆ ἢ ἀπερίσκεπτον ὑπόσχεσίν σου. Αὔριον δέ, ὅταν ἐξ ἀνάγκης θὰ τὸν συναντᾷς, θὰ ἀποπειρᾶσαι καὶ πάλιν νὰ τὸν γελάσῃς. Ἀλλ' ἕως πότε θὰ τὸν γελᾷς, χωρὶς ἐκεῖνος νὰ τὸ ἀντιλαμβάνεται; Θὰ ἔλθῃ στιγμή, ποὺ θὰ καταλάβῃ καλὰ μὲ ποῖον ἔχει νὰ κάμῃ. Καὶ πλήρης ἀγανακτήσεως θὰ παύσῃ βέβαια νὰ σὲ ἐνοχλῇ διὰ τῶν ἐπισκέψεών του, δὲν θὰ παύσῃ ὅμως νὰ σὲ ἐπικρίνῃ καὶ εὐκαιρίας τυχούσης νὰ σὲ συσταίνῃ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Δι' αὐτὸν πλέον εἶσαι ἀναίσχυντος ψεύστης, ἄνθρωπος χωρὶς λόγον, ἀνάξιος ἐμπιστοσύνης, ἄρα δὲ ἀνάξιος καὶ πάσης προσοχῆς.

Δὲν τὸ ἐννοεῖς, φίλε μου; Ἡ ὑπόσχεσις, ποὺ δίδεις, σοῦ δημιουργεῖ ὑποχρέωσιν καὶ δεσμόν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑπογράφεις ἓν εἶδος συμβολαίου διὰ τῆς ὑποσχέσεώς σου καὶ δίδεις τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἄλλον νὰ ἀξιώνῃ ἀπὸ σὲ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ὑπέγραψες. Βέβαια ἐὰν δὲν τὸ ἐκτελέσῃς, δὲν πρόκειται ἴσως νὰ ὁδηγηθῇς εἰς τὰ δικαστήρια· τί ὠφελεῖ ὅμως; Ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις εἰς βάρος τῆς ἐντιμότητος καὶ τῆς φιλαληθείας σου ἐκδίδεται. Ἐκδίδεται ἀπὸ τὰ παράπονα ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἐγέλασες. Ἐκδίδεται ἀπὸ ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ μάθουν, ὅτι ἠθέτησες τὸν λόγον σου καὶ οἱ ὁποῖοι πιθανῶς ἔχουν καὶ αὐτοὶ πεῖραν τῆς ἀναξιοπιστίας σου. Ἐκδίδεται καὶ ἀπὸ τὴν συνείδησίν σου, ἡ ὁποία καὶ ἐὰν ἀκόμη δὲν σὲ τύπτῃ, σοῦ ἀφαιρεῖ ὅμως τὸ θάρρος διὰ νὰ ἀντεπεξέλθῃς κατὰ τῶν κατηγοριῶν, ποὺ σοῦ σύρουν αὐτοί, τοὺς ὁποίους ἐγέλασες.

Ὑπόσχεσαι εὔκολα. Ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖς λοιπόν, ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ ἐκτεθῇς καὶ θὰ ἐπικριθῇς;

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ

Αἱ μεταλλαγαί. Διὰ τῶν μεταλλαγῶν ἐπετεύχθη πράγματι δημιουργία φυλῶν, τῶν ὁποίων αἱ νέαι ἰδιότητες κληρονομοῦνται σταθερῶς εἰς τοὺς ἀπογόνους. Οὕτω βοῦς ὁ λεγόμενος gnato, πρόβατον τὸ μερινόν, πρόβατον καὶ κύων μετὰ ποδῶν στρεπτῶν, ἢ μετὰ οὐρᾶς μικρᾶς καὶ ὑποτυπώδους κλπ. ἀποτελοῦσι φυλάς, αἵτινες ἀποτόμως καὶ δι' ἅλματος αἰφνιδίου ἐνεφανίσθησαν καὶ αἱ ὁποῖαι ἐνισχυθεῖσαι δι' ἀπομονώσεως καὶ αὐτογονιμοποιήσεως ἐξακολουθοῦσι σταθερῶς ὑφιστάμεναι καὶ μὴ ἐξαφανιζόμεναι.

Εἶνε ἐν τούτοις γεγονός, ὅτι νέον εἶδος, κεχωρισμένον ὁλοτελῶς ἀπὸ τῶν γονέων ἢ τῶν ἐκ πλαγίου συγγενῶν αὐτοῦ, δὲν προῆλθέ ποτε διὰ μεταλλαγῆς τινος, ἀλλὰ μόνον, ὡς εἴπομεν, φυλαί, αἵτινες παρὰ τὰς σημαντικὰς μορφολογικὰς διαφοράς, τὰς ὁποίας ἐνίοτε παρουσιάζουσι πρὸς τοὺς ἐξ ὧν προῆλθον γονεῖς ἢ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, συζεύγνυνται γονίμως μετ' αὐτῶν. Εἶνε περιττὸν δὲ νὰ εἴπωμεν, ὅτι διὰ τῆς ἐλευθέρας μίξεως αἱ μεταλλαγαὶ αὗται ἐκμηδενίζονται καὶ ἐξαφανίζονται, ἐὰν δὲ σήμερον κληροδοτῶνται σταθερῶς, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπομόνωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος ὑποβάλλει ταύτας, λαμβάνων μέτρα προνοίας αὐστηρά, ὥστε νὰ γονιμοποιῶνται μετ' ἀλλήλων αἱ μεταλλαγαὶ αὗται. Λαμβανομένου δ' ὑπ' ὄψει, ὅτι αἱ μεταλλαγαὶ αὗται σπανίως ἐπισυμβαίνουσι, παρουσιάζεται μέχρις ἀδυνάτου δύσκολον νὰ ἐσημειώθησαν μεταβολαὶ καὶ μεταμορφώσεις εἰδῶν διὰ μεταλλαγῶν. Διότι καὶ ὑποτιθεμένου, ὅτι διὰ μεταλλαγῆς τινος ἄτομά τινα ὡρισμένου εἴδους ἐνεφανίσθησαν μετὰ σημαντικῶν μορφολογικῶν διαφορῶν πρὸς τοὺς γονεῖς των, θὰ ἐχρειάζετο νὰ παρέλθῃ μακρὰ σειρὰ ἐτῶν, ἵνα καὶ νέα μεταλλαγὴ ἐπισημειωθῇ ἐπὶ τῶν ἀπογόνων τούτων, ἱκανὴ ν' ἀπομακρύνῃ αὐτοὺς ἔτι μᾶλλον ἀπὸ τοῦ προγονικοῦ τύπου. Ἀλλ' ἕως ὅτου ἐπισημειωθῇ ἡ νέα αὕτη μεταλλαγή, τὰ ὑπὸ τῆς πρώτης τοιαύτης κληροδοτηθέντα χαρακτηριστικὰ θὰ ἔχωσιν ἐξαφανισθῆ πρὸ πολλοῦ, λόγῳ τῆς ἐν τῇ φύσει ἐλευθέρας ζωῆς καὶ μίξεως τῶν μεταλλαγέντων ἀτόμων πρὸς τοὺς μὴ μεταλλαγέντας ἀδελφοὺς αὐτῶν.

Τὸ νὰ παραδεχθῶμεν δέ, ὅτι κατὰ τύχην ἡ πρώτη μεταλλαγὴ ἀπομονωθεῖσα καὶ δι' αὐτογονιμοποιήσεως πολλαπλασιασθεῖσα διετηρήθη, ἐγκαίρως δὲ ἐσημειώθη ἐν αὐτῇ καὶ τὸ δεύτερον ἢ καὶ τὸ τρίτον ἅλμα δευτέρας καὶ τρίτης τινὸς μεταλλαγῆς, ἐξ ὧν ὁμοῦ ἐδημιουργήθη νέον εἶδος, ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ νὰ δεχώμεθα συνδυασμὸν συμπτώσεων κατ' οὐδὲν διαφέροντα, ἂν μὴ καὶ ὑπερέχοντα, τοῦ θαύματος τοῦ εἰς ὑπερφυσικὴν παρέμβασιν ὀφειλομένου. Δεδομένου δέ, ὅτι ἡ παραγωγὴ ἑκάστου νέου εἴδους θὰ ἀπῄτει καὶ τὴν ἐπανάληψιν τῶν θαυμασίων τούτων συμπτώσεων, κατ' ἀνάγκην ἡ τυχαία αὕτη συνδρομὴ τῶν συμπτώσεων θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπαναληφθῇ οὐχὶ ἅπαξ καὶ δίς, ἀλλὰ μυριάκις. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον, ἐὰν παραδεχθῶμεν σκόπιμον παρέμβασιν ἀνωτέρας δυνάμεως καὶ διανοίας, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπισυμβῇ. Ὁμολογουμένως δέ, ὅταν παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ δημιουργὸς Νοῦς προέστη τῆς μεταμορφώσεως τῶν εἰδῶν, ὡς παραδέχονται οἱ ὀπαδοὶ τῆς μεμετριασμένης ἢ πνευματοκρατικῆς ἐξελιξιαρχίας, τότε ἡ διὰ μεταλλαγῶν καὶ ἀποτόμων ἁλμάτων μεταμόρφωσις τῶν εἰδῶν παρουσιάζεται εὐπροσδεκτοτέρα καὶ πιθανωτέρα. Πάντως διὰ τῆς περὶ μεταλλαγῶν θεωρίας τοῦ de Vries, ἡ δαρβίνειος θεωρία, ἡ προϋποθέτουσα τὴν διὰ συνεχῶν παραλλαγῶν ἢ ἰδιοποικιλιῶν βραδυτάτην καὶ βαθμιαίαν διὰ σειρᾶς μακρῶν αἰώνων μεταμόρφωσιν τῶν εἰδῶν, δέχεται θανάσιμα πλήγματα.

ΛΑΪΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΩΝ ΑΡΤΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου παρήγγειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Μωϋσῆν νὰ ἑτοιμασθῇ καὶ ἕνα χρυσὸ τραπέζι. Τὸ τραπέζι αὐτὸ φτιασμένον ἀπὸ ξύλο πολύτιμο, ποὺ δύσκολα σαπίζει, θὰ ἦταν σκεπασμένο καὶ τυλιγμένο μὲ καθαρὸν χρυσὸν καὶ μὲ χρυσαῖς χαλκάδαις εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα, καθὼς καὶ μὲ μίαν χρυσῆν γιρλάνδα ὁλόγυρα. Θέλεις νὰ μάθῃς καὶ τὰ μέτρα τοῦ τραπεζιοῦ αὐτοῦ, ἀναγνῶστά μου; Θὰ εἶχε μάκρος δύο πῆχες, πλάτος ἕνα πῆχυ καὶ ὕψος ἑνάμισυ.

Τί σκοπὸν καὶ τί προορισμὸν εἶχε τὸ τραπέζι αὐτό, θὰ ἐρωτήσῃς ἴσως τώρα. Τὸ τραπέζι αὐτό, καθὼς μᾶς διασαφηνίζει καὶ ἡ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ (θ' 2), δὲν θὰ ἐτοποθετεῖτο κοντὰ εἰς τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ἀλλὰ παρ' ἔξω, εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς σκηνῆς, ποὺ ἐλέγετο ἅγια. Καὶ ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι αὐτὸ θὰ ἔβαναν κάθε ἑβδομάδα δώδεκα ἄρτους εἰς δυὸ σωρούς, τὸν ἕνα ἐπάνω στὸν ἄλλον ἐξ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ἄλλους ἐξ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Δώδεκα, δηλαδὴ ὅσαι ἦσαν αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραήλ, ἕνα ἀπὸ κάθε φυλὴ καὶ κάθε ἑβδομάδα. Δηλαδὴ οἱ δώδεκα ἄρτοι θὰ εὑρίσκοντο πάντοτε στὸ τραπέζι αὐτό, γιατί κάθε νέα ἑβδομάδα θὰ ἐσήκωναν τοὺς παλαιούς, τῆς περασμένης ἑβδομάδος ἄρτους, καὶ θὰ ἔβαζαν νέους. Ὅπως δὲ ἐξηγεῖ καὶ ὁ Κύριος (Ματθ. ιβ' 4), τοὺς ἄρτους αὐτούς, ποὺ ἐλέγοντο ἄρτοι τῆς προθέσεως, μόνον εἰς τοὺς ἱερεῖς ἐπετρέπετο νὰ τοὺς φάγουν. Ὅταν ἐμπαγιάτιαζαν καὶ τοὺς ἄλλαζαν μὲ τοὺς φρέσκους τῆς νέας ἑβδομάδος ἄρτους, τοὺς ἐμοίραζαν μεταξύ των οἱ ἱερεῖς καὶ μόνοι αὐτοὶ τοὺς ἔτρωγαν.

Τίνα λόγον καὶ ποῖον σκοπὸν εἶχεν ἡ πρόθεσις αὐτὴ τῶν ἄρτων μοῦ φαίνεται, πὼς δὲν εἶνε δύσκολον νὰ τὸν καταλάβωμεν. Εἶχε σκοπὸν νὰ ὑπενθυμίζῃ τακτικὰ εἰς τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν τὸ καθῆκον τῆς εὐγνωμοσύνης, ποὺ εἶχεν ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ. Εἶχε σκοπὸν νὰ φέρνῃ εἰς τὸν νοῦν κάθε Ἰσραηλίτου, ὅτι ἀπὸ τὸ ψωμὶ ποὺ ἔτρωγεν εἶχε καθῆκον νὰ προσφέρῃ τακτικὰ ἡ φυλή, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκεν, ἕνα ἄρτον καὶ εἰς τὸν Θεόν. Ὄχι γιατί ὁ Θεὸς εἶχεν ἀνάγκην τοῦ ψωμιοῦ αὐτοῦ· οὔτε γιατί ὁ Θεὸς θὰ ἔτρωγε τὸν ἄρτον αὐτόν. Ἀλλὰ γιατί ὤφειλεν ὁ Ἰσραὴλ νὰ ἀναγνωρίζῃ μὲ τὴν πρᾶξίν του αὐτήν, ὅτι εἰς τὸν Θεὸν ἀνῆκον ὅλα καὶ Αὐτὸς τὰ ἔδωκεν. Αὐτὸς ἔδωκε τὴν εὐφορίαν στὰ χωράφια καὶ ἀπὸ τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ ἐπλήθυνε τὸ σιτάρι καὶ ἔγινε τὸ ψωμί, μὲ τὸ ὁποῖον ἐχόρταιναν οἱ Ἰσραηλῖται. Ἰδικά Του λοιπὸν ἦσαν ὅλα καὶ ἀπὸ τὰ ἰδικά Του αὐτὰ ἕνα ἐλάχιστον μέρος ἑτοιμάζετο γιὰ νὰ προσφέρεται εἰς τὸ θυσιαστήριόν Του, εἰς τὸ χρυσὸ τραπέζι Του, ποὺ ἦταν στημένο κοντὰ στὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου.

Εἰς τὸ χρυσὸ τραπέζι Του! Γι' αὐτὸ ἦταν τόσον πολύτιμον τὸ τραπέζι αὐτὸ καὶ γι' αὐτὸ ἐλαμποκοποῦσεν ἀπὸ τὸ χρυσάφι καὶ γι' αὐτὸ ἦταν στημένον εἰς τὰ ἅγια, ὥστε νὰ νοιώθῃ ὁ κάθε Ἰσραηλίτης, ποὺ τὤβλεπεν, ὅτι δὲν ἦταν συνειθισμένο καὶ κοινὸ τραπέζι, ἀλλὰ τραπέζι τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔτσι ἐφανέρωνε βέβαια κάθε φυλὴ τὴν εὐγνωμοσύνην της εἰς τὸν Θεόν, προσφέρουσα κάθε ἑβδομάδα τὸν ἄρτον της γιὰ τὸ πολύτιμον αὐτὸ καὶ ἁγιασμένο τραπέζι. Ἀλλὰ συγχρόνως ἐφανέρωνε καὶ ὁ Θεὸς τὴν συγκατάβασίν Του

καὶ τὴν φιλίαν Του πρὸς τὸν Ἰσραήλ, γιατί ἐδέχετο ἀπὸ τὰ σπίτια τῶν Ἰσραηλιτῶν τὸ μερίδιόν Του καὶ Αὐτὸς ἀπὸ τὸ ἴδιον ἀκριβῶς ψωμί, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔτρωγαν καὶ ἐκεῖνοι. Ὅ,τι ἔμβαινεν εἰς τὸ τραπέζι τὸ ἰδικόν των, αὐτὸ ἐδέχετο καὶ ὁ Θεὸς ἀπὸ τὰ χέρια των εἰς τὸ ἰδικόν Του τραπέζι. Καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν ὁ μέγας Θεὸς ἐγίνετο σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτας. Βασιλεὺς των βέβαια καὶ πατέρας των, ποὺ τοὺς ἔτρεφε καὶ τοὺς ἐπροστάτευε καὶ τοὺς ἐκυβέρνα, ἀλλὰ καὶ βασιλεύς, ποὺ ἐζητοῦσε γιὰ τὸ βασιλικό Του τραπέζι ὄχι τίποτε ἄλλο δυσεύρετον καὶ πολύτιμον καὶ πανάκριβον δῶρον, ἀλλ' ἕνα ψωμὶ ζυμωμένο ἀπὸ τὰ χέρια των καὶ φτιασμένο ἀπὸ τὸ ἴδιο σιτάρι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐτρέφοντο καὶ αὐτοί.

Ἀρχιμ. † ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ Β΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

6. «Ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις».

Διότι ἀπὸ αὐτοὺς εἶνε καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες εἰσχωροῦσι δολίως εἰς τὰς οἰκίας καὶ ὑποδουλοῦσιν εἰς τοὺς σκοπούς των ὡς ἄλλους αἰχμαλώτους παληογυναικοῦλες, φορτωμέναις ἀπὸ σωροὺς ἁμαρτιῶν, αἱ ὁποῖαι σύρονται ἀπὸ ποικίλας ἐπιθυμίας.

«ἐνδύνοντες»· οὐχὶ ἁπλῶς ἐμβαίνοντες, ἀλλὰ μετὰ ἐπιτηδειότητος πρὸς σκοποὺς ἰδίους εἰσχωροῦντες. (Πρβλ. Ἰούδα 4 «παρεισέδυσαν»). «Τὸ ἀναίσχυντον ἐδήλωσε, τὸ ἄτιμον, τὴν ἀπάτην, τὴν κολακείαν» (Χρυσ.).

«αἰχμαλωτίζοντες». «Ἀντὶ τοῦ λαμβάνοντες ὑποχείρια καὶ ὑπήκοα» (Ζυγ.).

«γυναικάρια». Ὑποκοριστικὸν σημαντικὸν ἐξουδενώσεως. «Οὐ γυναῖκας, ἀλλὰ γυναικάρια ἀνόητα καὶ εὐεξαπάτητα καὶ ταλαίπωρα» (Ζυγ.).

«σεσωρευμένα ἁμαρτίαις». «Πεφορτισμένα ἁμαρτίαις, σωρὸν φέροντα ἁμαρτιῶν» (Ζυγ.).

«ἀγόμενα», συρόμενα ὡς δέσμια καὶ αἰχμάλωτα, «ἀγόμενα ὡς ἐπὶ ἀλόγων» (Οἰκ.). Πρβλ. καὶ Α΄ Κορινθ. ιβ΄ 2 («ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι»).

«ἐπιθυμίαις ποικίλαις». Πολλῶν εἰδῶν ἐπιθυμίας. Ἐπιθυμίας τῆς σαρκός, καὶ ἐπιθυμίας καινοτομιῶν καὶ διδασκαλιῶν καινοφανῶν (κατὰ τὸν ἐπακολουθοῦντα στίχον καὶ τὸ δ΄ 3). «Ποικίλαις ἐπιθυμίαις, τουτέστι χρημάτων, δόξης, τροφῆς, αὐθαδείας, τιμῆς» (Χρυσ.).

7. «Πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα».

Τὰ ὁποῖα γυναικάρια πάντοτε σπουδάζουν νὰ μανθάνωσι καὶ δὲν εἰμποροῦσί ποτε νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας.

«μανθάνοντα». Διαρκῶς ἀκροῶνται καὶ διδάσκονται ἀλλ' οὐδέποτε κατορθώνουν νὰ γνωρίσουν τὴν ἀλήθειαν. Μετὰ ἐλεγκτικῆς εἰρωνείας λέγονται ταῦτα. «Οὐ συγγινώσκων αὐταῖς ταῦτά φησι, ἀλλὰ καὶ σφόδρα μεμφόμενος» (Οἰκ.). Τὸ ὅτι δὲν δύνανται νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν, ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι αὗται «ἑαυτὰς κατέχωσαν ταῖς ἐπιθυμίαις ἐκείναις καὶ τοῖς ἁμαρτήμασι καὶ ἐπωρώθη αὐτῶν ἡ διάνοια» (Χρυσ.).

«δυνάμενα». Στεροῦνται τῆς δυνάμεως τῆς εὐσεβείας, καὶ δι' αὐτὸ οὐδὲ τὴν δύναμιν τοῦ νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν ἔχουσι.

8. «Ὃν τρόπον δὲ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὕτω καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν».

Ὅπως δὲ ὁ Ἰαννῆς καὶ ὁ Ἰαμβρῆς, οἱ μάγοι τοῦ Φαραώ, ἀντεστάθησαν κατὰ τοῦ Μωϋσέως, τοιουτοτρόπως καὶ αὐτοὶ ἀντιστέκονται κατὰ τῆς ἀληθείας, ἄνθρωποι ἔχοντες τελείως διεστραμμένον τὸν νοῦν, καὶ κίβδηλοι ὡς πρὸς τὴν πίστιν.

«Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς». Εἶνε «οἱ μάγοι οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἀντιστάντες τῷ Μωϋσεῖ καὶ ἀντιτερατουργεῖν ἐπιχειρήσαντες» (Ζυγ.). Πρβλ. Ἐξόδου ζ΄ 11 καὶ θ΄ 11. «Τὰ ὀνόματα τούτων οὐκ ἐκ τῆς θείας Γραφῆς μεμάθηκεν ὁ θεῖος ἀπόστολος, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀγράφου τῶν Ἰουδαίων διδασκαλίας. Εἰκὸς δὲ ἦν αὐτῷ καὶ τὴν χάριν ἀποκαλύψαι τοῦ Πνεύματος» (Θεοδώρ.). Τὰ ὀνόματα ταῦτα ἀπαντῶνται μόνον εἰς μεταγενέστερα Ταργοὺμ τῶν Ἑβραίων, ἐκ τῶν ὁποίων ἓν ἀνάγεται πιθανῶς εἰς τὸν πρῶτον αἰῶνα μ. Χ. Ὡσαύτως ἀπαντῶνται καὶ εἴς τινας ἐθνικοὺς συγγραφεῖς (Πλινίου Nat. Hist. 30, 1, 2 καὶ Apuleius Apol. 90), καθὼς καὶ εἰς ἀποκρύφους χριστιανικὰς συγγραφὰς (Εὐαγγέλιον Νικοδήμου κεφ. 5). Τὸν Ἰαμβρῆν αἱ Ἰουδαϊκαὶ πηγαὶ ὀνομάζουσι Μαμβρῆν ὡς καὶ ἡ Βουλγάτα.

«κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν», διεφθαρμένοι κατὰ τὸν νοῦν. Τὸ καταφθείρω ἐντονώτερον τοῦ διαφθείρω. «Καταφθορὰ ἡ παντελὴς ἀπώλεια» (Ζωναρᾶς). Ὡς ἐκ τούτου «οὐδὲν ὑγιὲς φρονοῦντες» (Ζυγ.).

«ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν». «Κίβδηλοι περὶ τὴν πίστιν, οὐκ ὀρθῶς πιστεύοντες» (Ζυγ.). Ὅπως δόκιμον χρυσίον λέγεται τὸ ἀμιγὲς καὶ γνήσιον, οὕτω ἀδόκιμον λέγεται τὸ κίβδηλον, τὸ νοθευμένον, τὸ δολωμένον.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ"

Ὑπὸ Ἀρχιμ. **Σεραφεὶμ Παπακώστα**:		Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
1) Τὸ ζήτημα τῆς τεκνογονίας. Ἐξετάζονται ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ τὰ αἴτια τῆς κατὰ τοῦ παιδιοῦ ἐκστρατείας, αἱ χρησιμοποιούμεναι μέθοδοι καὶ αἱ ὀλέθριαι συνέπειαι ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς, κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ θρησκευτικῆς, παρατίθενται δὲ γνῶμαι ἔγκυροι τῶν μεγαλυτέρων ἐπιστημόνων καὶ τὰ πορίσματα στατιστικῶν ἐπισήμων.	ἄδετον	15	8
	πανόδετον	30	11
2) Τὸ Βάπτισμα. Δίδει πλήρη τὴν ἐξήγησιν καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου καὶ τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ὑπέχει ὁ βαπτιζόμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.	ἄδετον	5	7
	πανόδετον	15	8
3) Ἠθικὴ καὶ Ὑγεία, ἔκδοσις δ΄ ἐπηυξημένη. Ἀποδεικνύει μὲ γνώμας κορυφαίων ἐπιστημόνων, ὅτι ὁ βίος τῆς ἠθικῆς ἁγνότητος καὶ ἐγκρατείας ὄχι μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλὰ καὶ διατηρεῖ καὶ προάγει τὴν ὑγείαν καὶ εὐεξίαν τοῦ σώματος.	ἄδετος	4	6

ΜΕΤΑ ΤΑΣ ΕΟΡΤΑΣ

Ο ΣΙΩΠΗΛΟΣ ΝΕΟΣ

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ἐδώσαμεν μίαν εἰκόνα τοῦ «Παιδίου Ἰησοῦ», ὡς μέλους τῆς πρωτοφανοῦς ἐκείνης καὶ ἁγίας οἰκογενείας τῆς Ναζαρέτ. Τὴν εἰκόνα αὐτὴν πρέπει νὰ συμπληρώσωμεν εἰς τὸ παρὸν μὲ ὀλίγας γραμμάς, ποὺ θὰ δείξουν τὴν μετὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ζωήν Του, τὴν ἐν Ναζαρὲτ ζωὴν τῶν νεανικῶν τοῦ Κυρίου χρόνων. Εἶνε δὲ αὐτὴ ἡ μεγαλυτέρα τῆς ὅλης ζωῆς Του περίοδος, διότι μόνον τρία περίπου ἔτη ἀπὸ τὰ 33 τῆς ζωῆς Του ἔζησεν ἔξω τῆς Ναζαρέτ. Τὰ ἄλλα τὰ ἐπέρασεν ἐκεῖ ὡς ἀφανὴς ἰδιώτης, ὡς ἐργαζόμενος νέος.

Ἐν πρώτοις εἶνε γεγονὸς ἀξιοσπούδαστον καὶ διδακτικώτατον, ὅτι ὁ Χριστὸς ὡς νεανίας ἔζησεν εἰς κοινωνικὸν ἐπίπεδον ταπεινὸν καὶ ἤσκησεν ἔργον χειρωνακτικόν—τὸ ἔργον τοῦ τέκτονος, τοῦ μαραγκοῦ— ὅπως τοιοῦτον εἶνε τὸ ἐπίπεδον καὶ τοιαῦτα τὰ ἔργα τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῆς ἀνθρωπότητος. Μολονότι ἡ θεία Του φύσις τὸν ἔκαμνεν ἀσύγκριτον πρὸς ὁποιανδήποτε ὑψηλὴν κοινωνικὴν τάξιν ἀνθρώπων· μολονότι καὶ ἡ ἀνθρωπίνη καταγωγή Του ἦτο καὶ αὐτὴ σπουδαία, διότι κατήγετο ἐξ οἴκου Δαβίδ, τοῦ ἐνδοξοτάτου βασιλέως τοῦ Ἰσραήλ, ἐν τούτοις τώρα, καθ᾿ ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἰδιωτικῆς Του ζωῆς, μένει ὁλοτελῶς ἄγνωστος ἡ ὑψηλὴ αὐτὴ καταγωγή Του, ξένη δὲ πρὸς οἱανδήποτε συγγένειαν μὲ τὰς ἀριστοκρατικὰς καὶ τῆς λεγομένης «ἀνωτέρας τάξεως» οἰκογενείας τῆς ἐποχῆς Του. Ζῇ εἰς τὸ αὐτὸ κοινωνικὸν ἐπίπεδον, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ἅγιος προστάτης Του Ἰωσήφ, καὶ κληρονομεῖ τὸ ἔργον ἐκείνου, ἀλλὰ καὶ τὴν πτωχείαν ἐκείνου, ἡ ὁποία ἄλλως τε ὑπῆρξεν ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῆς ζωῆς Του.

Ὅταν κατόπιν ἐξῆλθεν εἰς τὴν δημοσίαν δρᾶσιν, ἡ ὁποία τόσον εἰς τοὺς λόγους, ὅσον καὶ εἰς τὰ ἔργα Του, ἐμαρτύρει δύναμιν ἐκπληκτικήν, ἔλεγεν ὁ ἴδιος: «ὁ Πατήρ μου ἐργάζεται ἕως ἄρτι, κἀγὼ ἐργάζομαι». Εἰργάζετο δὲ ὄχι μόνον τώρα εἰς τὸ δημόσιον ἔργον Του, ἀλλ᾿ ἀπὸ τῆς παιδικῆς Του ἡλικίας καὶ μὲ δύναμιν ἐπίσης ἐκπληκτικήν. Διότι μεγάλην ἠθικὴν δύναμιν ἐχρειάζετο ἡ σιωπηλή, ἡ ὑπομονητική, ἡ ταπεινὴ ἐκείνη ἐργασία, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέβαλεν ἑαυτὸν ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὅταν εἰργάζετο ἀπομονωμένος εἰς μίαν γωνίαν τῆς Γαλιλαίας καὶ μέσα εἰς τὸ ἄθλιον περιβάλλον τῆς Ναζαρέτ. Ἐκεῖ ὁ Κύριος τοῦ κόσμου, καίτοι εἶχε πληρεστάτην συνείδησιν τῆς ὑπερτάτης ἀξίας καὶ ἀνωτερότητός Του, ἐφήρμοσε τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐναρέτου ἰδιωτικοῦ βίου καὶ ἔδειξε κατὰ τρόπον θαυμαστὸν ποία εἶνε ἡ πραγματικὴ ἀνωτερότης. Δὲν ὁμιλεῖ, δὲν θορυβεῖ, δὲν δυσανασχετεῖ, ἀλλ᾿ ἐργάζεται. Ἐργάζεται τὸ ταπεινὸν ἔργον Του, ἐργάζεται ἠθικῶς, ἐργάζεται ἐν ἄκρᾳ δικαιοσύνῃ. Ὦ, θὰ ἦτο μέγα εὐτύχημα, ἐὰν οἱ νέοι πάσης ἐποχῆς ἠκολούθουν τὸ παράδειγμα τοῦτο τοῦ Νέου, τοῦ σιωπηλοῦ νεαροῦ Ἐργάτου τῆς Ναζαρέτ. Διότι οἱ πλεῖστοι τῶν νέων μας, ἐὰν μὲν δὲν ἔμαθαν τὰ γράμματα τῶν πανεπιστημίων, ἐὰν ἠκολούθησαν τὸ χειρωνακτικὸν ἐπάγγελμα τοῦ τεχνίτου, τοῦ γεωργοῦ, τοῦ ἐργάτου, καὶ ἑπομένως, ἐὰν δὲν κατώρθωσαν ν᾿ ἀνήκουν εἰς τὰς «ἀνωτέρας τάξεις», νομίζουν ὅτι εἶνε οἱ κατώτεροι, οἱ «ἀδικημένοι ἀπὸ τὴν τύχην», οἱ ὑποχρεωμένοι διὰ παντὸς τρόπου νὰ καταλάβουν θέσιν εἰς τὰς λεγομένας «ἀνωτέρας τάξεις»· ἐὰν δὲ ἔμαθαν γράμματα καὶ βλέπουν ὅτι οὔτε αὐτὰ τοὺς δίδουν τὰ μέσα νὰ καταταχθοῦν εἰς τὰς «ἀνωτέρας τάξεις», τότε ἢ σήπονται ἠθικῶς εἰς τὴν ἀργίαν ἢ μετέρχονται πᾶν μέσον διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν κοινωνικὴν προαγωγὴν εἰς τὰς «ἀνωτέρας». Καὶ ὅμως αἱ κοινωνικαὶ αὐταὶ τάξεις, ποὺ λέγονται «ἀνώτεραι», δὲν εἶνε πραγματικῶς ἀνώτεραι, πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς ἀνώτεραι, ἀλλ᾿ αἱ κατ᾿ ἐπιφάνειαν, αἱ κατὰ τὴν ψευδῆ ἐξωτερικὴν λάμψιν ἀνώτεραι, πράγματι δὲ κατώτεραι, αἱ εἰς τὴν ἠθικὴν κατωτερότητα καὶ κατάπτωσιν προηγούμεναι καὶ σύρουσαι τοὺς λαούς. Ὁ ἠθικῶς ἀνώτερος, εἰς ὁποιανδήποτε κοινωνικὴν τάξιν—καὶ εἰς τὴν πτωχοτέραν—καὶ ἂν ἀνήκῃ, θὰ ὑψωθῇ, θὰ τιμήσῃ τὸ ὄνομά του, τὸ ἔργον του, τὸν τόπον του, τὸν λαόν του. Παράδειγμα δὲ εἰς τοῦτο ἐξαίρετον ὁ Χριστός.

Ἀλλ᾿ εἴπομεν ὅτι καὶ τὸ περιβάλλον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Χριστὸς ἔζησεν ὡς νέος, ἦτο ἄθλιον. Πράγματι. Τὸ ὅλον ἰσραηλιτικὸν ἔθνος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰσραηλίτου ἱστορικοῦ Ἰωσήπου, εἶχεν ἐξαχρειωθῆ· ἰδιαιτέρως ὅμως ἡ Γαλιλαία, καὶ περισσότερον ἀπὸ ὅλας τὰς πόλεις της ἡ Ναζαρέτ. Καὶ τόσον, ὥστε νὰ νομίζουν, ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ προέλθῃ ἀγαθόν τι ἐκ Ναζαρέτ. Εἰς τοιοῦτο περιβάλλον κακοτρόπων καὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων ἔζησε τὰ χρόνια τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ τὰ χρόνια τῆς νεότητός Του μέχρι τοῦ τριακοστοῦ ἔτους Του ὁ Ἰησοῦς. Εἶνε δὲ γνωστὸν ποίαν ἐπίδρασιν ἀσκεῖ τὸ περιβάλλον εἰς τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς νέους. Τὰ ἀρχαῖα γνωμικά: «φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι (δηλαδὴ συναναστροφαὶ) κακαί» καὶ «εἰ χωλῷ παροικήσεις, ὑποσκάζειν μαθήσῃ», ἐπιβεβαιώνουν τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐπιδράσεως τοῦ περιβάλλοντος ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ γενικῶς τὴν ἀλήθειαν τῆς ἀλληλεπιδράσεως. Ἰδιαιτέρως δὲ οἱ νέοι νομίζουν ὅτι μένουν καθυστερημένοι καὶ μειωμένοι, ἂν δὲν ἀκολουθοῦν τοὺς ἄλλους νέους τῆς ἐποχῆς των. Καὶ ὅμως ὁ Νέος τῆς Ναζαρὲτ μένει μακρὰν πάσης τοιαύτης ἐπιδράσεως· ἄνθος ἁγνόν, ἀκμαῖον, μὴ μαραινόμενον μέσα εἰς τὸν ἀποπνικτικὸν ὀργασμὸν ἀγρίου συμπλέγματος ἀκανθῶν· ἀδάμας στιλπνὸς μέσα εἰς μαῦρα κάρβουνα. Θαῦμα ἠθικὸν ἡ ζωή Του! «Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετή Του»!

Ἀλλὰ τὸ θαῦμα αὐτὸ δὲν τὸ περιώρισεν εἰς μόνον τὸν Ἑαυτόν Του. Εὐχαρίστως τὸ ἐνεργεῖ καὶ εἰς πάντα νέον, ποὺ θέλει ν᾿ ἀκολουθήσῃ τὸ παράδειγμά Του. Εἰς ὁποιονδήποτε περιβάλλον καὶ ἂν εὑρίσκωνται οἱ νέοι, καὶ ὁσονδήποτε μεγάλην ἐπίδρασιν καὶ ἂν ἀσκῇ τὸ κακὸν περιβάλλον εἰς τὴν ψυχὴν τῶν νέων, ὅσοι νέοι θελήσουν ν᾿ ἀκολουθήσουν τὸν Χριστὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς νεανικῆς Του ζωῆς, θὰ παρουσιάσουν καὶ αὐτοὶ τὸ θαῦμα τοῦτο. Δὲν λέγομεν ὅτι θὰ μείνουν ἀπολύτως ἀναμάρτητοι, ὅπως Ἐκεῖνος· ἀλλ᾿ ὅτι θὰ νικήσουν μὲ τὴν δύναμιν Ἐκείνου, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ παραδείγματός Του, τῶν λόγων Του, τῆς χάριτός Του. Τοιοῦτοι δὲ ἠθικοὶ νικηταὶ εἶνε οἱ ἀληθεῖς ἀνώτεροι, οἱ πραγματικοὶ ἀριστοκράται, οἱ μεγάλοι ἡγέται τῶν ὁποίων ἔχει μεγίστην ἀνάγκην ἡ σημερινὴ κοινωνία, οἱ μεγάλοι ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ περισσότερον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ!

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Κυρ. ΙΕ΄ Λουκᾶ, ιη΄ 1—10)

Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 244.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(Κυρ.-ΛΒ΄, 1 Τιμοθ. δ΄ 9—15)

Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 618.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἀνεξάντλητος πηγὴ δυνάμεως.

Οὔτε κόποι καὶ στερήσεις καὶ ἀγρυπνίαι, οὔτε διωγμοὶ καὶ κίνδυνοι ἦσαν ἱκανὰ νὰ ἀπελπίσουν τὸν ἀπόστολον Παῦλον καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσουν ἀπὸ τὸ κήρυγμα τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. Εἶχε πεποίθησιν, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον, ποὺ ἐκήρυττεν, ἦτο «πιστὸς λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος». Καὶ εἶχε στήριγμά του εἰς τὸ ἔργον τοῦ κηρύγματος τὴν ἐλπίδα πρὸς τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο καὶ ἔγραφε πρὸς τὸν μαθητήν του Τιμόθεον, ὅτι «εἰς τοῦτο καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι». Ἀκούραστος λοιπὸν ἔτρεχεν ἀπὸ χώρας εἰς χώραν, χωρὶς νὰ τὸν καταβάλλῃ κανὲν ἐμπόδιον, χωρὶς νὰ χάνῃ τὸ θάρρος του, χωρὶς νὰ πτοῆται ἀπὸ τὰς ἀντιδράσεις καὶ τοὺς κινδύνους ποὺ συναντοῦσε καθημερινῶς. Διότι ὁ λόγος τοῦ εὐαγγελίου ἦτο δι᾽ αὐτὸν ἀνεξάντλητος πηγὴ ζωτικότητος καὶ δυνάμεως θείας, ἡ ὁποία τοῦ ἐνέπνεεν ἀνδρείαν καὶ ὑπομονὴν καὶ αὐταπάρνησιν.

Ἀλλὰ καὶ σήμερον καὶ εἰς πᾶσαν ἐποχὴν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ποὺ περιέχεται εἰς τὰ ἱερὰ εὐαγγέλια, εἶνε διὰ τὸν πιστὸν ἀκένωτος πλοῦτος χάριτος καὶ δυνάμεως. Τοῦτο μαρτυρεῖ ὄχι μόνον ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ πλῆθος παραδειγμάτων καθημερινῶν. Ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Εὐαγγελίου ἐνεπνεύσθησαν ἀνέκαθεν μυριάδες ὁλόκληροι ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν πάσης ἡλικίας καὶ κοινωνικῆς καταστάσεως καὶ προέβησαν εἰς πράξεις ποὺ κινοῦν τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἔκπληξιν. Ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν διεφωτίσθησαν μεγάλοι ἁμαρτωλοὶ καὶ ἐγκληματίαι καὶ παρουσίασαν μετάνοιαν ἀξιοζήλευτον καὶ ἁγιότητα βίου παραδειγματικήν. Τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου μετέδωκε πνεῦμα χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἱεροῦ ἀλτρουϊσμοῦ εἰς τόσους, οἱ ὁποῖοι διέθεσαν κολοσσιαίας περιουσίας διὰ τὴν ἵδρυσιν καὶ συντήρησιν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχῶν καὶ πασχόντων. Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀνέδειξε τόσους ἥρωας αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας, οἱ ὁποῖοι ἐθυσίασαν καὶ τὴν ζωήν των διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἄλλων. Ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον δὲ πάλιν ἐνεδυναμώθησαν τόσαι ψυχαὶ εἰς τὰς θλίψεις καὶ τὰ δεινὰ τῆς ζωῆς των καὶ ἔγιναν ἔξοχα παραδείγματα ἀνδρείας καὶ ὑπομονῆς χριστιανικῆς.

Μακάριοι, ἀληθῶς, ὅσοι ἐντρυφοῦν εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ εὐαγγελίου. Μακάριοι ὅσοι μελετοῦν ἢ ἀκούουν μὲ πίστιν καὶ προσοχὴν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Διότι πάντοτε θὰ ἀντλοῦν διδάγματα ὕψιστα καὶ χάριν θείαν, ἡ ὁποία θὰ ἐμπνέῃ καὶ θὰ ἐξευγενίζῃ καὶ θὰ ἀναγεννᾷ τὰς καρδίας των.

Ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀρετῆς.

Δὲν ἦτο γέρων κατὰ τὴν ἡλικίαν ὁ Τιμόθεος, ὅταν τὸν εἶχεν ἐγκαταστήσει ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπίσκοπον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου. Ἀναμφιβόλως δέ, μεταξὺ τῶν πιστῶν τῆς ἐκ-

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ,,

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ .... ΔΡΑΧ. 20
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΣΕΛ. 4 ἢ ΔΟΛ. 1
Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρὸς κ. ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ Ἱπποκράτους 189

Ἱδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης: Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

κλησίας του πολλοὶ ἦσαν περισσότερον ἀπὸ αὐτὸν ἡλικιωμένοι. Ἐφ᾽ ὅσον ὅμως ὁ Τιμόθεος θὰ εἶχε βίον προσεκτικὸν καὶ ἐνάρετον, ἠμποροῦσε μὲ τὸ χριστιανικόν του παράδειγμα νὰ ἐπιδρᾷ καὶ νὰ γίνεται ἀξιοσέβαστος καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς γέροντας καὶ προεστοὺς καὶ νὰ κυβερνᾷ ἀξίως τὴν ἐκκλησίαν του. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ ἀπόστολος Παῦλος τονίζει εἰς τὴν πρὸς τὸν Τιμόθεον ἐπιστολήν του «μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν... ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἁγνείᾳ». Τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι μὲ τὴν χριστιανικήν του συμπεριφορὰν καὶ τὴν ἐνάρετον διαγωγήν του δὲν θὰ ἔδιδέ ποτε τὸ δικαίωμα νὰ τὸν κατηγορήσῃ κανεὶς ὡς νεαρὸν καὶ ἀνάξιον τῆς θέσεώς του. Τὸ καλὸν παράδειγμά του θὰ ἐνέπνεεν εἰς ὅλους τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν.

Πράγματι! Τί νὰ τὴν κάμῃς τὴν μεγάλην ἡλικίαν καὶ τὰ πολλὰ χρόνια, ὅταν λείπῃ ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ χριστιανικὴ συμπεριφορά; Εἶνε, βέβαια, ἡ ἡλικία ἕνα προσὸν ποὺ εἰμπορεῖ νὰ κινῇ πρὸς στιγμὴν τὸν σεβασμὸν τῶν νεωτέρων. Ἀλλ᾽ ὅταν οἱ νεώτεροι κατὰ τὴν ἡλικίαν βλέπουν τὸν μεγαλύτερον νὰ λέγῃ καὶ νὰ κάμνῃ πράγματα ποὺ δὲν ἀποπνέουν τὸ ἄρωμα τῆς ἀρετῆς, δὲν εἶνε εὔκολον νὰ ἐπηρεασθοῦν ἀπὸ τὴν ἡλικίαν. Ὅταν τὸν βλέπουν νὰ «παιδιαρίζῃ» μὲ τὰ φερσίματά του, ἀναμφιβόλως χάνουν τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκτίμησιν.

Πόση ὅμως, ἀντιθέτως, εἶνε ἡ ἐπίδρασις, τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ, καὶ ἐπὶ τῶν γεροντοτέρων ἀκόμη, ἡ σεμνὴ συμπεριφορὰ καὶ ὁ ἐνάρετος βίος τῶν νέων! Διότι ἡ ἀρετὴ δὲν εἶνε μόνον στολισμὸς διὰ τὸν νεαρὸν κατὰ τὴν ἡλικίαν. Εἶνε ἀκόμη καὶ μία δύναμις ποὺ προσελκύει καὶ συγκινεῖ τοὺς ἄλλους καὶ τοὺς κάμνει νὰ ἀποβλέπουν μετὰ θαυμασμοῦ πρὸς τὸν ἐνάρετον νεανίαν, ἔστω καὶ ἂν αὐτοὶ εἶνε ἡλικιωμένοι καὶ σεβαστοὶ διὰ τὴν ἡλικίαν των. Δι᾽ αὐτὸ ἔχομεν τόσα παραδείγματα νέων μέν, ἀλλ᾽ ἐναρέτων καὶ ἠθικῶν, ποὺ ἐπεβλήθησαν τόσον πολύ, ὥστε ἔκαμαν νὰ τοὺς σεβασθοῦν καὶ νὰ τοὺς συμβουλεύωνται μεγάλοι καὶ γέροντες ἀκόμη.

Τὴν ἀρετὴν λοιπὸν ἂς ζηλεύσωμεν ὅλοι. Αὐτῆς ἡ δύναμις εἶνε πολὺ μεγάλη καὶ ἡ ἐπιρροή της ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀναμφισβήτητος. Μὲ τὸ προσὸν τῆς ἀρετῆς εἰμποροῦμεν νὰ κατορθώσωμεν μεγάλα καὶ θαυμαστά.

Ποῦ ὁδηγεῖ ἡ ἀμέλεια.

Χάρισμα ἰδιαίτερον καὶ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶχε δοθῆ εἰς τὸν Τιμόθεον, ὅταν ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἐπίσκοπος. Τόσον δὲ ὁ Παῦλος, ὅσον καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῆς ἐκκλησίας, ὅπου ἔγινεν ἡ ἐκλογὴ καὶ ἡ χειροτονία τοῦ Τιμοθέου, εἶχον ἐκτιμήσει τὰς ἀρετάς του καὶ ἔβλεπον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Τιμοθέου τὸν κατάλληλον διὰ τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο ἀξίωμα. Ἐν τούτοις ἦτο κίνδυνος καὶ διὰ τὸν Τιμόθεον, παρ᾽ ὅλον ὅτι εἶχεν ἰδιαιτέραν χάριν ἀ-

πὸ τὸν Θεόν. Καὶ δι᾽ αὐτὸ τοῦ γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος «μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι».

Ὤφειλε λοιπὸν νὰ προσέχῃ πάντοτε ὁ Τιμόθεος. Νὰ μὴ ἀμελῇ καὶ ἀδιαφορῇ, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ ἐκλεκτὸς τῆς ἐκκλησίας καὶ ἔχει τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἔπρεπε νὰ παρακολουθῇ τὸν ἑαυτόν του τακτικῶς καὶ ἐπιμελῶς, νὰ ἐνισχύεται μὲ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν μελέτην καί, γενικῶς, νὰ ἐπιμελῆται τὸ χάρισμα ποὺ εἶχε λάβει. Μόνον μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἦτο δυνατὸν νὰ διατηρήσῃ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ νὰ ἀνταποκριθῇ μέχρι τέλους εἰς τὸ ἔργον του.

Ἀλλ᾽ ἂν διὰ τὸν Τιμόθεον ἦτο ἀνάγκη νὰ μὴ ἀμελῇ καὶ δι᾽ αὐτὸ ὁ θεῖος Παῦλος κρίνει ἀπαραίτητον νὰ τοῦ τὸ ὑπενθυμίσῃ, ποῖος δὲν ἐννοεῖ πόσον καταστρεπτικὴ διὰ κάθε χριστιανὸν εἶνε ἡ ἀμέλεια; Διότι πῶς εἰμπορεῖ νὰ σταθῇ καὶ νὰ προκόψῃ κανεὶς εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς, ὅταν ἀμελῇ καὶ ἀδιαφορῇ; Οἱονδήποτε χάρισμα καὶ ἂν ἐλάβομεν ἀπὸ τὸν Θεόν, ὁσαδήποτε προτερήματα καὶ ἂν ἔχωμεν, καὶ ἂν ἀκόμη ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἐργαζώμεθα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, εἶνε ἱκανὴ ἡ ἀμέλεια νὰ τὰ ἐξουδετερώσῃ ὅλα καὶ νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς κατάντημα θλιβερὸν καὶ ἀξιοδάκρυτον. Εἶνε τόσαι αἱ παγίδες τοῦ διαβόλου καὶ τόσον δελεαστικὴ καὶ ἀπατηλὴ ἡ ἁμαρτία, ὥστε κινδυνεύει κανείς, ἅμα ἀμελῇ καὶ ἀπροσεκτῇ, νὰ ὀλισθήσῃ καὶ νὰ συντριβῇ. Ὅπως δὲ μία φωτιά, καὶ ἡ πλέον μεγάλη, ὅταν παραμεληθῇ, σιγά—σιγὰ θὰ σβύσῃ, κατὰ παρόμοιον τρόπον καὶ ὁ χριστιανός. Ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον ἕνεκα τῆς ἀμελείας θὰ χάσῃ τὸν ζῆλόν του καὶ θὰ ψυχρανθῇ καὶ θὰ κινδυνεύσῃ νὰ ἀπολεσθῇ. Ἔχομεν δὲ δυστυχῶς τόσα γεγονότα ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ὡδήγησεν εἰς ψυχικὸν ναυάγιον ἡ ἀμέλεια καὶ ἀπραξία.

Διὰ τοῦτο τὸ «μὴ ἀμέλει» ἂς τὸ ἔχωμεν ὑπ᾽ ὄψιν μας καὶ ἂς τὸ λέγωμεν πάντοτε εἰς τὸν ἑαυτόν μας. Ἂς ἐργαζώμεθα μὲ προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν διὰ νὰ μὴ χάσωμεν ὅ,τι καλὸν ἔχομεν, ἀλλὰ τοὐναντίον νὰ προαγώμεθα ὁλονὲν καὶ νὰ αὐξάνωμεν εἰς ἀρετήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΛΟΓΟΣ Α΄.
ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΑΖΑΡΟΝ

2. Τὰ λέγω δὲ αὐτὰ ὄχι διὰ νὰ παρηγορήσω καὶ ἐνισχύσω τὸν ἑαυτόν μου. Διότι ἔχω πείσει τὴν ψυχήν μου, ἐφ᾽ ὅσον ἀναπνέω, καὶ ἐφ᾽ ὅσον θέλει ὁ Θεὸς νὰ εὑρίσκωμαι εἰς τὴν παροῦσαν ζωήν, νὰ ἐκπληρῶ τὴν διακονίαν ταύτην, καὶ εἴτε προσέχῃ κανεὶς εἴτε δὲν προσέχῃ, ἐγὼ νὰ πράττω τὸ διαταχθέν. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὑπάρχουν μερικοὶ ποὺ ἀποθαρρύνουν πολλούς, καὶ ἐνῷ οὐδὲν τὸ χρήσιμον εἰσφέρουν εἰς τὸν ἰδικόν μου βίον, παραλύουν συγχρόνως καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἄλλων, χλευάζοντες καὶ διακωμῳδοῦντες καὶ λέγοντες· ἄφησε τὰς συμβουλάς, παῦσε τὰς προτροπάς· δὲν θέλουν νὰ σὲ προσέχουν, κόψε πᾶσαν σχέσιν πρὸς αὐτούς· ἐπειδὴ ὑπάρχουν μερικοί, ποὺ λέγουν αὐτά, ἐπιθυμῶν νὰ ἀφαιρέσω τὴν πονηρὰν καὶ ἀπάνθρωπον ταύτην γνώμην καὶ τὴν διαβολικὴν ἐπιβουλὴν κατὰ τῆς ψυχῆς τῶν πολλῶν, διὰ τοῦτο κάμνω μακρότερον τὸν λόγον τοῦτον.

Διότι εἰξεύρω ὅτι καὶ χθὲς εἶπαν τὰ λόγια αὐτὰ πολλοί, οἱ ὁποῖοι ὅταν εἶδαν μερικοὺς ποὺ ἐπέρασαν τὴν ἡμέραν των εἰς τὸ καπηλεῖον, γελῶντες καὶ χλευάζοντες ἔλεγαν: Ἀλήθεια, ἐπείσθησαν τελείως! Οὔτε ἕνας δὲν ἐμπῆκεν εἰς καπηλεῖον! Ὅλοι ἐσωφρονίσθησαν! Τί λέγεις, ἄνθρωπε; Αὐτὸ ὑπεσχέθημεν ἡμεῖς, νὰ τοὺς σαγηνεύσωμεν ὅλους εἰς μίαν ἡμέραν; Ἀλλὰ καὶ ἐὰν δέκα μόνον ἐπείσθησαν, ἐὰν πέντε μόνον, ἐὰν ἕνας, δὲν εἶνε τοῦτο ἀρκετὸν πρὸς παρηγορίαν; Ἐγὼ δὲ κάμνω καὶ μίαν ἄλλην ὑπερβολήν. Ἂς ὑποτεθῇ ὅτι κανένας δὲν ἐπείσθη εἰς τοὺς λόγους μου, πρᾶγμα ποὺ εἶνε ἀδύνατον, λόγος σπειρόμενος εἰς τόσους ἀκροατὰς νὰ μείνῃ ποτὲ ἄκαρπος. Ἀλλ᾽ ἔστω ἂς ὑποτεθῇ ὅτι συνέβη αὐτό. Καὶ πάλιν ὁ λόγος δι᾽ ἡμᾶς δὲν ἔμεινε χωρὶς κέρδος. Διότι καὶ ἂν εἰσῆλθον εἰς καπηλεῖον, δὲν εἰσῆλθον μὲ τὴν ἰδίαν ἀδιαντροπιάν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τραπέζι καθήμενοι, πολλάκις ἐνεθυμήθησαν τοὺς λόγους μου, τὴν ἐπιτίμησιν, τὴν ἐπίπληξιν· καὶ ὅταν τὰ ἐνεθυμήθησαν, ἐντροπιάσθησαν, ἐκοκκίνησαν κατὰ διάνοιαν· δὲν ἔπραξαν μὲ τόσην θρασύτητα τὰ συνηθισμένα. Τοῦτο δὲ εἶνε ἀρχὴ σωτηρίας καὶ μεταβολῆς ἀρίστης, τὸ νὰ ἐντραποῦν ἐσωτερικῶς καὶ νὰ κατακρίνουν ἐνδομύχως τὰ γενόμενα. Ἐκτὸς τούτου καὶ ἄλλο ὄχι μικρότερον κέρδος προῆλθε. Ποῖον λοιπὸν εἶνε αὐτό; Τὸ ὅτι καὶ οἱ σώφρονες ἔγιναν σεμνότεροι καὶ διὰ τῶν λεχθέντων ἐπείσθησαν ὅτι ἄριστα πάντων σκέπτονται, ποὺ δὲν παρασύρονται ἀπὸ τοὺς πολλούς. Δὲν ἐθεράπευσα τοὺς ἀσθενεῖς; ἀλλ᾽ ἔκαμα τοὺς ὑγιεῖς ἀσφαλεστέρους. Δὲν ἀπεμάκρυνε μερικοὺς ὁ λόγος ἀπὸ τὴν κακίαν; ἀλλὰ τοὺς ἐναρέτους τοὺς ἔκαμε περισσότερον προσεκτικούς. Θὰ εἴπω καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη ὡς τρίτον λόγον. Δὲν τοὺς ἔπεισα σήμερον; Ἀλλ᾽ ἴσως δυνηθῶ νὰ τοὺς πείσω αὔριον. Ἀλλ᾽ οὔτε αὔριον θὰ ἠμπορέσω; Θὰ τὸ κατορθώσω μεθαύριον, ἢ ἴσως καὶ μετὰ τὴν μεθαύριον. Ἐκεῖνος ποὺ ἤκουσε σήμερον καὶ ἀδιαφόρησε, ἴσως αὔριον θὰ ἀκούσῃ καὶ θὰ παραδεχθῇ τὰ λεγόμενα· ἐκεῖνος δὲ ποὺ σήμερα καὶ αὔριον τὰ κατεφρόνησε, θὰ τὰ προσέξῃ μετὰ περισσοτέρας ἴσως ἡμέρας. Διότι καὶ ὁ ψαρᾶς, ὁ ὁποῖος πολλαῖς φοραῖς καθ᾽ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀνασύρει τὸ δίκτυον ἀδειανό, συμβαίνει συχνὰ ὅταν πρόκειται τὴν ἑσπέραν ν᾽ ἀναχωρήσῃ, τότε πιάνει τὸ ψάρι, ποὺ τοῦ ἐξέφυγεν ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ φεύγει.

Ἐὰν δὲ διὰ τὰς ἀποτυχίας ποὺ συμβαίνουν πάντοτε πρόκειται νὰ μείνωμεν ἀργοὶ καὶ νὰ μὴ ἐργαζώμεθα κανὲν ἔργον, ὅλη ἡ ζωή μας θὰ καταστραφῇ. Καὶ δὲν θὰ χάσωμεν μόνον τὰ πνευματικά, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ σωματικά. Διότι καὶ ὁ γεωργὸς ἐὰν πρόκηται νὰ ἀφήσῃ τὴν γεωργίαν διὰ τὰς ἀνωμαλίας τῶν ἀέρων, ποὺ ἔγιναν μιὰ καὶ δυὸ φοραῖς καὶ πολλάκις, γρήγορα θὰ ἀποθάνωμεν ὅλοι ἀπὸ τὴν πεῖναν. Καὶ ὁ κυβερνήτης δὲ τοῦ πλοίου, ἐὰν διὰ τὰς τρικυμίας ποὺ συνέβησαν μίαν καὶ δύο φορὰς καὶ πολλάκις ἀποφύγῃ τὴν θάλασσαν, δὲν θὰ ἠμποροῦμεν νὰ πλέωμεν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ ἐκ τούτου θὰ καταστῇ ἄχρηστος πάλιν ἡ ζωή μας. Ὁποιανδήποτε δὲ τέχνην καὶ ἂν ἐξετάσῃς, ἐὰν αὐτὰ προτρέπῃς καὶ συμβουλεύῃς, ὅλα θὰ καταστραφοῦν ὁλοτελῶς καὶ ἡ γῆ θὰ γίνῃ ἀκατοίκητος. Ἐπειδὴ λοιπὸν αὐτὰ τὰ γνωρίζουν ὅλοι, καὶ ἂν συμβῇ νὰ ἀποτύχουν μίαν καὶ δύο φοραῖς καὶ πολλάκις εἰς τὰ πράγματα ποὺ ἀσχολοῦνται καὶ διατρίβουν, πάλιν τὰ ἐπιχειροῦν μὲ τὴν ἰδίαν προθυμίαν.

ΛΟΓΟΙ ΧΡΥΣΟΙ

ΠΟΙΟΣ ΠΤΑΙΕΙ;

Ὁ γέρων ἱερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὴν κατοικίαν ἑνὸς ἐκ τῶν ἐνοριτῶν του. Εἰξεύρει ὅτι ὑπάρχει θλίψις καὶ στενοχωρία ὑπὸ τὴν στέγην αὐτήν, ἡ δὲ θλίψις ἑλκύει τὸν ἱερέα, ὅπως ἡ διασκέδασις ἑλκύει τὸν ἄνθρωπον τοῦ κόσμου.

Ὁ σύζυγος εὑρίσκεται ὄρθιος εἰς τὸ παράθυρον· καπνίζει, τὸ βλέμμα του πλανᾶται εἰς τὸ κενόν.

Ἡ γυναῖκα εἶνε καθισμένη εἰς τὴν συνήθη θέσιν της, ἀλλὰ δὲν ἐργάζεται. Κλαίει.

—Εἶσθε πολὺ λυπημένοι· τί συμβαίνει λοιπὸν πάλιν σήμερον; ἠρώτησεν ὁ ἱερεύς.

—Κάθε ἡμέραν τὰ ἴδια, ὅπως τὴν τελευταίαν φορὰν ποὺ εἴχατε ἔλθει, αἰδεσιμώτατε, καὶ χειρότερα ἀκόμη.

—Διὰ τὸ παιδί σας πρόκειται, δὲν εἶνε ἔτσι;

—Μάλιστα, δι᾽ αὐτό, πάντοτε δι᾽ αὐτό· ἰδού το, τὸ ἔδιωξαν πάλιν σήμερον ἀπὸ τὴν ἐργασίαν καὶ εἶνε ἡ τρίτη φορά.

—Καὶ δὲν εἰμπορεῖτε νὰ τὸ διορθώσετε;

—Νὰ τὸ διορθώσωμεν; Ἄ! εἶπεν ἡ μητέρα κλαίουσα, ἂν εἰξεύρατε πῶς μᾶς περιγελᾷ εἰς ὅ,τι τοῦ λέγομεν!.... Ἀκούει μίαν στιγμήν, σηκώνει τοὺς ὤμους· ἔπειτα φεύγει, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ ὅταν τοῦ ἀρέσῃ.

—Ἂς ἴδωμεν, καλοί μου φίλοι, ὅταν ἦσθε παιδιά, ἐφέρεσθε σεῖς πρὸς τοὺς γονεῖς σας, ὅπως φέρεται σήμερον πρὸς σᾶς τὸ παιδί σας;

—Ἡμεῖς; Ἄ! ἀνέκραξεν ὁ πατέρας,—καὶ τὰ δάκρυα ἐφάνησαν εἰς τὰ μάτια του,—εἶχα κάμει ποτὲ ἐγὼ τὴν μητέρα μου νὰ κλαίῃ; Ἡμεῖς μέσα εἰς τὴν οἰκογένειαν, ὅταν ὡμίλει ὁ πατέρας, ἔπρεπε νὰ τὸν βλέπωμεν......

—Ἀκόμη μίαν λέξιν κὺρ—Γιάννη μου· ὁ Γιῶργός σας κάμνει τὴν προσευχήν του;

—Τὸν δυστυχῆ! Δὲν εἰξεύρει οὔτε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καλά—καλὰ νὰ κάμῃ.

—Καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι ἐκάμνατε τὴν προσευχήν σας, ὅταν ἦσθε εἰς τὴν ἡλικίαν του;

—Γνωρίζετε καλά, αἰδεσιμώτατε, ὅτι τὴν ἐκάμναμεν. Μὲ γονεῖς ὡσὰν τοὺς ἰδικούς μας, ἔπρεπεν ἀπαραιτήτως νὰ κάμνῃ ἕκαστος τὸ καθῆκόν του. Κάθε Κυριακὴν μᾶς ἔβαζαν νὰ βαδίζωμεν ἐμπρός των, διὰ νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ βράδυ ἐμπρὸς εἰς αὐτὴν τὴν εἰκόνα ἐγονατίζαμεν ὅλοι μαζύ, διὰ νὰ προσευχηθῶμεν. Καϋμένε πατέρα, καϋμένη μητέρα! Τοὺς ἠγαπῶμεν τόσον πολύ! Τοὺς ὑπηκούομεν τόσον εὐχαρίστως! Καὶ αὐτός..... (Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΩΓΜΩΝ

ΕΥΝΙΚΗ

Η

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

—Ἀδελφή μου, εἶπεν ἡ ἑστιάς, ἡ σκλάβα σου μὲ ἔπεισε σχεδὸν περὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δυνάμεως αὐτῆς τῆς θρησκείας, τὴν ὁποίαν αὐτὴ καὶ ἡ φίλη μας Κορνηλία γνωρίζουν. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμίαν μου, μοῦ ὡμίλησεν ἐπὶ μακρὸν περὶ τῆς νέας αὐτῆς θρησκείας κατὰ τὸ τελευταῖόν μας ταξεῖδι. Ἀλλ᾽ εἶχα ἀκόμη ἀνάγκην μιᾶς ἀποδείξεως τῆς ἀληθείας της, καίτοι τὸ θάρρος τῆς Κορνηλίας, ποὺ περιεφρόνησε τὴν μάστιγα τῆς πανώλους, ὑπῆρξε συγκινητικὴ μαρτυρία δι᾽ ἐμέ, ἡ ὁποία, ὅπως ὅλοι οἱ Ρωμαῖοι, φοβοῦμαι τὴν διάβασιν ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν εἰς τὸν κόσμον τοῦ σκότους. Ἡ πίστις εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν, ποὺ ἔκαμε φανερὰν τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀθανασίαν, πρέπει, ἀλήθεια, νὰ διαλύσῃ τὸν τρόμον, ποὺ δοκιμάζομεν καί.....

Ἡ Ἰουνία τὴν διέκοψεν ἐν παραφορᾷ:

—Σώπα, σώπα! σοῦ λέγω. Δὲν εἰμπορῶ νὰ ὑποφέρω τοιαύτας λέξεις νὰ ἀκούωνται ἀπὸ τὸ στόμα σου. Τί ἐντροπή! Τί ἀτιμία! Ὦ! εἶνε φοβερόν! Πατέρα μου, πατέρα μου! Τί θὰ εἴπῃς, ἐὰν μάθῃς, ὅτι ἡ κόρη σου Ἰουλία, ἡ ἁγνή, ἡ ἁγία Ἑστιάς, ὁμολογεῖ ὅτι εἶνε Χριστιανή;

Περίλυπος ἡ Ἰουνία ἔφυγεν ἀπὸ τὸ περίστυλον καὶ κατέφυγεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, διὰ νὰ ἐκσπάσῃ εἰς λυγμοὺς καὶ στεναγμούς. Διὰ νὰ μὴ διαταράσσεται ἡ μοναξιά της ἔσυρε τὸ κεντητὸν βαρὺ παραπέτασμα, ποὺ ἐχώριζε τὴν εἴσοδον τοῦ διαμερίσματός της ἀπὸ τὸ λουτρόν. Ἐξηπλώθη εἰς τὸ κρεββάτι της, ὅπου ἐταράσσετο ἀπὸ βαθεῖς ἀναστεναγμοὺς ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν. Ἡ ἡσυχία ἐπανῆλθεν ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον, καὶ ὅταν ἄκουσε τὴν Εὐνίκην νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ γειτονικὸν δωμάτιον διὰ νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ λουτρόν, ἐσιώπησε, διὰ ν᾽ ἀποκρύψῃ τὴν παρουσίαν της εἰς τὴν δούλην. Ὦ! ἐὰν αὔτη εἶχεν ὑποπτευθῆ ἁπλῶς, ὅτι ἦτο πλησίον ἡ κυρία της, δὲν θὰ ἐτολμοῦσε νὰ παραδοθῇ εἰς εὐγενὲς καθῆκον, τὸ ὁποῖον μετ᾽ ὀλίγον ἐξετέλεσε.

Ἀφοῦ δηλαδὴ ἐτελείωσε τὰς ἑτοιμασίας καὶ ἔχυσεν ἄρωμα εἰς τὸ λουτρόν, ἐγονάτισε καὶ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν παρεκάλεσε νὰ ἑλκύσῃ τὴν κυρίαν της, διὰ νὰ εἰμπορέσῃ νὰ πλυθῇ καὶ αὐτὴ μὲ τὸ αἷμα, ποὺ ἐχύθη διὰ τὰς ἁμαρτίας, νὰ ἐγκαταλείψῃ τοὺς ψευδεῖς θεοὺς καὶ νὰ λατρεύσῃ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, τὸν δημιουργὸν τοῦ οὐρανοῦ, τῆς γῆς καὶ ὅλων τῶν ἐν αὐτοῖς.

Ἡ Ἰουνία ἤκουεν ἀκίνητος, κατάπληκτος. Ἡ προσευχὴ τῆς δούλης της δὲν διεπνέετο οὔτε ἀπὸ μῖσος, οὔτε ἀπὸ ἔχθραν, οὔτε ἀπὸ θυμὸν ἐναντίον της. Ἐπρόκειτο μόνον περὶ συγχωρήσεως καὶ αὐτὴν τὴν συγχώρησιν ἐζήτει νὰ τῆς δοθῇ.

Ὅταν ἡ Εὐνίκη ἐξῆλθεν, ἡ Ἰουνία ἄφησε τὸ δωμάτιόν της καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ περίστυλον, ἀλλὰ τοῦτο ἦτο ἔρημον. Μὲ τὴν σκέψιν, ὅτι ἡ ἀδελφή της καὶ ἡ Κορνηλία εἶχαν ὑπάγει εἰς τὸν κῆπον, διὰ νὰ συζητήσουν περὶ τῆς νέας πίστεως, διηυθύνθη, προτοῦ πάρῃ τὸ λουτρόν της, πρὸς τὸ διαμέρισμα τοῦ πατρός της, διὰ νὰ συνομιλήσῃ ὀλίγον μαζῇ του. Ἀλλά, πρὸς μεγάλην της ἔκπληξιν, εἶδε τὴν Ἰουλίαν νὰ κάθηται πλησίον τοῦ Σεμπρονίου. Τοῦ ἐδιάβαζεν ἕνα ἀπὸ τὰ βιβλία τοῦ Ἐπικούρου. Ἡ ἑστιὰς ἀπέσυρε τὰ μάτια της ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν, διὰ νὰ κυττάξῃ εἰς τὴν Ἰουνίαν ποὺ εἰσήρχετο. Μὲ ἕνα νεῦμα τῆς ἔδωσε νὰ καταλάβῃ, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ κάμῃ λόγον δι᾽ ὅσα εἶχον συμβῆ εἰς τὸ περίστυλον.

—Ἀδελφή μου, φοβοῦμαι ὅτι σοῦ ἐπῆρα τὴν θέσιν σου, εἶπε, καὶ ἐσηκώθη μὲ τὴν πρόθεσιν ν᾽ ἀφήσῃ κατὰ μέρος τὸ χειρόγραφον.

Εἰς τὴν θέαν τῆς Ἰουνίας ὁ ἀσθενὴς ἀνεστέναξε βαθειά.

—Ἡ Ἰουλία, εἶπε, μοῦ ἐδιάβαζε δι᾽ ἕνα ζήτημα, ποὺ μὲ ἀπασχολεῖ πρὸ πολλοῦ. Ἀλλά, ἀγαπητό μου παιδί, δὲν εὑρίσκω τίποτε ἄλλο ἀπὸ σκότος.

—Ποῦ εὑρίσκετε τόσον ὀλίγον φῶς, πάτερ μου; ἠρώτησεν ἡ Ἰουνία μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι παρελήρει.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Ἐκ τῆς χώρας τῶν διωγμῶν.

Μερικαὶ νεώτεραι εἰδήσεις ἐκ τῆς χώρας τῆς διωκομένης ἐν Ρωσίᾳ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας :

Ὁ ἐν Μόσχᾳ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ἡμερησίου Τηλεγράφου» τοῦ Λονδίνου τηλεγραφεῖ, ὅτι κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν νύκτα καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, «αἱ ὀλίγαι ἐκκλησίαι, ποὺ ἀπέμειναν εἰς τὴν Μόσχαν, ἐγέμισαν μέχρις ἀσφυξίας, διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν ἀκολουθιῶν τῶν ἀρχαίων ρωσικῶν ὀρθοδόξων Χριστουγέννων. Παρὰ τὸ δριμὺ ψῦχος—συνεχίζει—πλήθη ἐπερίμεναν ἐπὶ ὥρας ἔξω τῶν ναῶν, μὲ τὴν ματαίαν ἐλπίδα, ὅτι θὰ κατορθώσουν νὰ εἰσέλθουν». Προστίθεται δὲ ὡς ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσα λεπτομέρεια, ὅτι εἰς τὸ πλῆθος ὑπῆρχον πολλοὶ νέοι καὶ πολλαὶ νέαι, καὶ μεταξὺ αὐτῶν νεαροὶ σοβιετικοὶ ὑπάλληλοι μὲ τὰ χαρτοφυλάκια εἰς τὰ χέρια.

Ἡ ἀκατάβλητος δύναμις τῆς Θρησκείας.

Ἐξ ἄλλου οἱ «Ἐκκλ. Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου παραθέτουν ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «ὁ σοσιαλιστὴς Χριστιανός» (τοῦ Δεκεμβρίου 1934), εἰς τὰ ὁποῖα ὁ ἐπισκεφθεὶς τὴν Ρωσίαν σοσιαλιστὴς C. G. Ammon *γράφει : «Εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ λιμένος τοῦ Λένινγραδ (πρώην Πετρουπόλεως) ἐκτίθενται πρὸς πώλησιν ἄμφια, εἰκόνες καὶ ἄλλα ἐκκλησιαστικὰ πολύτιμα κειμήλια». Ἐκθέτει εἰς ποίαν ἀθλίαν κατάστασιν οἱ κομμουνισταὶ κατήντησαν τοὺς ναούς, τὸν περίφημον καθεδρικὸν τοῦ Ἁγίου Ἰσαάκ, ποὺ μετέτρεψαν εἰς ἀντιχριστιανικὸν Μουσεῖον κλπ. «Προκαλεῖ αἰσθήματα καταπλήξεως—λέγει—ὅτι ἄνθρωποι νοήμονες νομίζουν τὰς τοιαύτας μεθόδους ἱκανὰς νὰ ἐπιδράσουν εἰς ὁποιονδήποτε. Ὅλαι εἶναι τόσον ὠμαὶ καὶ ἀλλόκοτοι, ὥστε φαίνονται κωμικοτραγικαί».*

Παρὰ ταῦτα τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα δὲν καταβάλλεται μὲ κανὲν μέσον. Διότι—προσθέτει—«εἰς τὸ Λένινγραδ εἶδον πλήθη ἐκκλησιαζομένων κατὰ τὴν Κυριακήν. Εἶδον εἰς σπίτια χωρικῶν μικρὰ εἰκονοστάσια μὲ ἱερὰς εἰκόνας. Εἶδον παιδιὰ εἰς τὰς ἐκκλησίας μαζῆ μὲ τοὺς γονεῖς των. Εἶμαι βέβαιος ὅτι μέγα πλῆθος λαοῦ γονατίζει ἀκόμη εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου..... Ἡ κατάστασις τοῦ παραφόρου ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν ἐπανάστασιν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἐπ' ἄπειρον. Καὶ ὅταν αὐτὴ ἀρχίσῃ νὰ καταπίπτῃ, θὰ ἐπιζητηθῇ κἄτι ποὺ θὰ ἱκανοποιῇ τὴν ἀνάγκην τῆς ψυχῆς».

Καὶ τὸ κἄτι αὐτὸ εἶναι ἡ αἰωνία ἀληθὴς Θρησκεία, εἶναι ὁ Σωτὴρ Χριστός, ὁ ὁποῖος εἶναι «ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ» διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

Μία ὁμολογία.

Ἡ γαλλικὴ ἐφημερὶς «Φιγκαρώ», ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας εἰς τὸν Πάπαν, ἡ ὁποία ἐπίσκεψις ἔγινε πρώτην φορὰν ἀπὸ τριάκοντα δύο ἐτῶν, μετὰ τὸν ἐν Γαλλίᾳ χωρισμὸν τοῦ κράτους ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, κάμνει τὴν ἑξῆς ὁμολογίαν :

«Εἰς τοὺς ἀνησύχους καιρούς, τοὺς ὁποίους διερχόμεθα, ἐνῷ ἡ τρικυμία τοῦ πολέμου κατεπόντισε τόσας ἠθικὰς ἀξίας, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐβασίζετο ὁ αἰωνόβιος πολιτισμός μας, ἡ χριστιανικὴ ἰδέα μένει σώα καὶ ἀβλαβής..... Μακρὰν ἀπὸ τὰς ἀληθείας, τὰς ὁποίας ἔφερεν ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, δὲν ὑπάρχει ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια, οὔτε κοινωνικὴ τάξις, οὔτε ἀγάπη, οὔτε εἰρήνη».

Οἱ ἐνεδρεύοντες σάτυροι.

Ὁ φόνος ἑνὸς ἀτυχοῦς ἐργάτου, ποὺ ἠθέλησε νὰ προστατεύσῃ ἀπὸ κακοήθη ἐπίθεσιν ἐργατρίας τινάς, ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ φανερωθῇ μέχρι ποίου σημείου προὐχώρησεν ἡ βάρβαρος κακοήθεια μερικῶν συγχρόνων σατύρων. Δὲν τολμοῦν αἱ ἐργαζόμεναι γυναῖκες νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰ σπίτια των τὰς ἑσπερινὰς ὥρας, χωρὶς εἰς τὸν δρόμον νὰ ἀκούσουν ἀηδεῖς φράσεις ἀπὸ τοιούτους κακομαθημένους νέους, χωρὶς νὰ παρενοχληθοῦν ἐπιμόνως, χωρὶς αἱ τίμιαι καὶ ἠθικαὶ γυναῖκες νὰ τρομάξουν, ἐνίοτε δὲ νὰ ὑποστοῦν καὶ νευρικὸν κλονισμόν. Τοιαύτη κακοήθεια δὲν συμβαίνει εἰς εὐρωπαϊκὰς μεγαλοπόλεις. Τὸ δὲ ἀκόμη θλιβερώτερον εἶναι, ὅτι οἱ λόγῳ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀποστολῆς των ὑποτιθέμενοι φυσικοὶ προστάται τῶν ἀδυνάτων, καὶ δὴ τῶν γυναικῶν, οἱ στρατιῶται τῶν διαφόρων ὅπλων, αὐτοὶ δυστυχῶς ἀποδεικνύονται οἱ περισσότερον ἐνεδρεύοντες σάτυροι, καὶ αὐτοὶ τώρα συνεπλήρωσαν τὴν κακοήθειαν ταύτην καὶ μὲ τὸ ἔγκλημα τοῦ φόνου.

Ἰδοὺ καὶ ἕνα ἀκόμη δεῖγμα καταστάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν οὔτε τὸ κράτος τοῦ νόμου ἐπιβάλλεται, οὔτε ἠθικὴ διαπαιδαγώγησις ὑπάρχει.

Ἀγοραπωλησία θανάτου!

Μία δὲ ἄλλη κοινωνικὴ πληγή, ἡ χρῆσις τῶν ναρκωτικῶν, μεγαλώνει καὶ μεταδίδεται κατὰ τρόπον πολὺ ἐπικίνδυνον. Εἴκοσι τρία ἄτομα ἀπέθαναν μόνον τὸν παρελθόντα μῆνα εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀπὸ τὴν κατάχρησιν τῶν ναρκωτικῶν. Πλῆθος δὲ ἄλλο τοιούτων δυστυχῶν αἰχμαλώτων τοῦ πάθους—πρὸ παντὸς νέοι—κινοῦνται ἀποσκελετωμένοι εἰς τοὺς δρόμους, σύροντες τὰ ράκη τῆς ὑπάρξεώς των, καὶ διαλαλοῦντες διὰ τῆς ἐξωτερικῆς των ἐμφανίσεως, ὅτι εἶνε θύματα τῶν τρομερῶν αὐτῶν δηλητηρίων. Καὶ νὰ σκέπτεται κανείς, ὅτι τὰ θλιβερὰ αὐτὰ θύματα ἀγοράζουν ἀκριβὰ τὸ θανατηφόρον δηλητήριον τῆς μορφίνης, τῆς κοκαΐνης, τῆς ἡρωΐνης, ἀπὸ μίαν νέαν τάξιν ἐγκληματιῶν, ἀπὸ τοὺς λαθρεμπόρους τῶν ναρκωτικῶν, ποὺ πωλοῦν τὸν θάνατον, διὰ νὰ κερδίσουν χρῆμα !

Τόσον βαθὺν σκοτισμόν, τόσην ἠθικὴν ἀναισθησίαν δημιουργεῖ ἡ ἀπαισία ἁμαρτία ! Οἱ μὲν νὰ πωλοῦν καὶ οἱ δὲ νὰ ἀγοράζουν τὸν θάνατον !

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ„

ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ

Τόμος Α'. (ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ, ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ)

Ἐκδώσαντες πρὸ διετίας τὸ Ἀναστασιματάριον Ἰωάννου, ἐθεωρήσαμεν ἤδη χρήσιμον τὴν ἔκδοσιν μιᾶς πλήρους μουσικῆς συλλογῆς, ὑπὸ τὸν τίτλον Μουσικὸς Πανδέκτης. Ὁ Πανδέκτης θὰ περιλάβῃ πάντα τὰ ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀκολουθίαις τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ψαλλόμενα καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ἐκτὸς ὅσων περιέχει τὸ Ἀναστασιματάριον. Εἰς τοὺς ἑπτὰ τόμους αὐτοῦ θὰ παρελάσουν τὰ σοβαρώτερα καὶ ἐκλεκτότερα μαθήματα τῶν ἐγκυροτέρων μουσικοδιδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, τῶν ἐκπροσωπούντων πιστότερον τὴν γνησίαν παράδοσιν τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς. Τὴν συλλογήν μας χαρακτηρίζει ὄχι μόνον ἡ προσεκτικὴ τῶν μαθημάτων ἐκλογὴ καὶ ἡ μεθοδικὴ τῆς ὕλης κατάταξις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιμέλεια περὶ τὴν ὅλην ἐμφάνισιν τῆς ἐκδόσεως. Διὰ τοῦτο ὁ Μουσικὸς Πανδέκτης εἶνε ἐφόδιον ἀπαραίτητον διὰ τοὺς κ. κ. ἱεροψάλτας καὶ πάντας τοὺς σπουδάζοντας τὴν Βυζαντινὴν μουσικήν.

Ὁ ἐκδοθεὶς ἤδη πρῶτος τόμος περιλαμβάνει, μετὰ τὰ Προλεγόμενα, πάντα τὰ μαθήματα τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ἀποδείπνου. Τιμᾶται δὲ ἄδετος δρ. 30, πανόδετος δρ. 45. Προστίθενται ταχυδρομικὰ Ἐσωτερικοῦ δρ. 8 διὰ τὰ ἄδετα καὶ δρ. 9 διὰ τὰ πανόδετα· Ἐξωτερικοῦ δέ, δρ. 16 διὰ τὰ ἄδετα καὶ δρ. 18 διὰ τὰ πανόδετα. Παραγγελίαι μετὰ τῆς ἀξίας καὶ τῶν ταχ)κῶν ἀποστέλλονται πρὸς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ζωῆς», Ἱπποκράτους 3, Ἀθήνας.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν οἱ κάτωθι θεολόγοι εἰς τοὺς ἱ. ναούς :

Μητροπόλεως ὁ ἀρχιμ. Σεραφεὶμ Παπακώστας. Ὁ αὐτὸς ὁμιλεῖ καὶ τὸ ἀπόγευμα ὥραν 5.

Χρυσοσπηλαιωτίσσης ὁ ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Κολιόπουλος.

Ἁγ. Κωνσταντίνου (Ὁμονοίας) ὁ κ. Π. Τρεμπέλας. Ὁ αὐτὸς ὁμιλεῖ καὶ τὸ ἀπόγευμα ὥραν 5.

Ἁγ. Ἀναργύρων (Νέας Ἰωνίας) ὁ κ. Ἀχ. Παπαθανασόπουλος. Ἁγ Ζώνης ὁ κ. Δημ. Παπακωνσταντίνου.

Ἐπίσης ὁμιλοῦν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν καὶ τὸ ἀπόγευμα οἱ παρεπιδημοῦντες κ. κ. Ἰωάν. Καψιμάλλης ἐν Καβάλλᾳ· Χ. Δέδες ἐν Χανίοις· Ἱεροδ. Λεωνίδας Παρασκευόπουλος ἐν Χίῳ· Χ. Παπαγιάννης ἐν Μυτιλήνῃ· Ἀθ. Φραγκόπουλος ἐν Ἰωαννίνοις· Κωνστ. Λαμπρόπουλος ἐν Ἡρακλείῳ· Κ. Χρόνης ἐν Ναούσῃ καὶ Περ. Φωτόπουλος ἐν Αἰτωλικῷ καὶ Νεοχωρίῳ· καὶ ὁ περιοδεύων κ. Π. Παπαγιάννης ἐν Ξάνθῃ.

Τύποις «ΖΩΗΣ» — Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι.